

Posudek vedoucí diplomové práce

Student/ka:	Kristýna Mazaná
Název práce:	Finanční vzdělávání v rámci výchovy k občanství
Vedoucí:	Michaela Dvořáková
Oponent¹:	

Diplomantka se ve své práci zabývá velmi aktuálním tématem. Přestože je finanční gramotnost již delší dobu předmětem zájmu tvůrců kurikula, a na trhu je dostupné široké spektrum didaktických materiálů pro výuku, často bývá východiskem těchto dokumentů pojetí zaměřené hlavně na otázky ekonomického rozhodování jednotlivců. V posledních letech ale doporučení ministerstev školství i financí směřují ke komplexnějšímu pohledu, který kromě individuální roviny zohledňuje také rovinu společenskou, jedná se zejména o aktuální otázky kolem chudoby, zadlužení, exekucí a právní ochrany spotřebitelů. Přínosem práce K. Mazané je, že problematiku nedostatků finančního vzdělávání reflektuje, zasazuje ji do širšího společenského kontextu a poukazuje na aktuální kroky aktérů, které se snaží tyto nedostatky minimalizovat.

Východiskem práce je tedy představení problémů české společnosti, které s tématy finančního vzdělávání souvisejí. Autorka vychází z výsledků sociologických výzkumů, které zároveň porovnává s výsledky zkoumání míry finanční gramotnosti v české společnosti. Poukazuje na témata občanského vzdělávání, která mohou učitelům a následně i jejich žákům pomoci se v dané situaci lépe orientovat. Výzkumná zjištění ohledně problémů české společnosti a míry finanční gramotnosti diplomantka porovnává s aktuálním kurikulem a následně i pojetím tématu ve vybraných učebnicích občanské výchovy pro základní školy. Identifikuje témata, která jak v rámcovém kurikulu, tak v učebnicích chybí. České kurikulum je velmi stručně porovnáno s kurikulem bavorským, z tohoto srovnání diplomantka vyvozuje doporučení, jak specifikovat cíle i učivo, aby kurikulum bylo učitelům větší oporou.

¹ Pokud posudek vypracovává vedoucí práce, nevyplňovat.

Největším přínosem práce je návrh bloku výuky, který má současné pojetí finančního vzdělávání obohatit ve smyslu aktuálních doporučení. Diplomantka si stanovila dvě témata: reklamu na poskytování úvěrů a rizikové faktory při splácení půjček. Obě témata jsou příkladem propojení občanského i finančního vzdělávání, tento výběr proto hodnotím jako velmi zdařilý. Didaktická analýza vybraných témat nabízí všechny důležité informace pro přípravu učitelů. Oceňuji, že instrukce zároveň učitele odkazují k podkapitolám teoretické části, nabízí tak dostatečné teoretické zázemí pro práci v hodinách.

Celý návrh výuky vychází z modelových situací, nabízí tedy žákům příležitost vyjít z vlastní sociální zkušenosti a setkat se s problematikou z různých úhlů pohledu. Velmi pozitivně hodnotím důraz na pochopení, empatii a podporu sociálního citění, které jsou v průběhu výuky zřetelné. Reflexe výuky, které si v této práci zvlášť cením, ukazuje, že žáci jsou schopní tuto problematiku zvládnout i v její komplexnosti. Učitelské veřejnosti tak práce nabízí aktuální pohled na finanční vzdělávání, poukazuje na deficit českého kurikula i učebnic. Konkrétní návrh výuky, který na poptávku po komplexnějším přístupu reaguje, je dobře zdůvodněný a zpracovaný s využitím smysluplných aktivit. Díky reflexi výuky ukazuje učitelům možnosti řešení situací a poctivě reflektuje, do jaké míry se návrh ve výuce osvědčil. Přestože se v práci místy objevují překlepy a drobné stylistické chyby, považuji práci za velmi kvalitně zpracovanou a doufám, že bude přínosem pro praxi.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Upozornění/Disclaimer: Vzhledem ke stavu poznání k dnešnímu dni nedokáže autorka posudku s jistotou stanovit, zda a v jaké míře byly při vypracování této závěrečné práce využity nástroje umělé inteligence."

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. Do jaké míry se ve vaší výuce projevil socioekonomický status rodin žáků? Jaká doporučení vyučujícím byste vzhledem k možným rozdílům mezi žáky dala?
2. V reflexi výuky uvádíte: "Nejvýraznější problémy se vyskytovaly v nedostatečných prekonceptech některých skupin". Pojem prekoncept používáte ve zjednodušeném a normativním smyslu. Zdůvodněte, proč je to problematické.

V Praze 29. srpna 2024

Michaela Dvořáková

Jméno a příjmení